

акте из своје надлежности. Што се тиче развоја парламентаризма, током његове историје и традиције појавили су се његови различити облици од који неки више нису актуелни. Према регионалном критеријуму – подели може да се разликују: британски, европски (континентални), нордијски и онај у земљама Комонвелта, док према критеријуму односа законодавне и извршне власти – преваге једне или друге стране, преовлађују два његова типа: енглески и француски. Постоје и другачије поделе и класификације парламентаризма, попут оне коју даје проф. Ратко Марковић и то су: дуалистички, монистички, класични и рационализовани парламентаризам.

Сумирајући парламентарни систем, може да се каже да је он настао и до данас се одржао на доктрини да подељене власти – парламент и влада – треба да стоје у равнотежи и сарађују уз могућност узајамног притиска једне на другу. Основно за механизам парламентарног система је обезбеђивање равнотеже у односу законодавне и извршне власти као услова за нормално функционисање самог система. Када се поремети та равнотежа и дође до поремећаја једне или друге власти, тада се и сам парламентарни систем квари и замењује, било скупштинским или се приближава председничком систему, све у зависности од тога ко је стекао премоћ – законодавна или извршна власт. У пракси је степен тог поремећаја (како примећује проф. Павле Николић) фактичко питање, и не догађа се са трајном и потпуном премоћи једне или друге власти. Чешће се те осцилације догађају повремено у корист једне или друге власти, с тим да систем тежи равнотежи и односима између власти које су у принципу подељене. Парламентарни систем највише угрожава начело парламентарне већине и партијске солидарности која се ствара између парламента и владе, због чега они више подсећају на органе јединствене него супротстављене власти. Као што парламентаризму не одговара свемоћна влада (каква је углавном данас), тако му не одговара ни она превише слаба, која, у ствари, не води политику, него се приклања вољи парламента (већине) који је надмоћан над њом и лако је обара. Зато парламентаризму не користи ни премоћ владе али ни парламента, јер у њему парламент треба исто онако да зависи (и буде угрожен) од владе као и ова од њега. Имајући то у виду, и средства узајамног утицаја једне власти на другу морају да буду избалансирана – да реалној претњи обарања владе одговара и реална могућност распуштања парламента од стране извршне власти.

в) Мешовити систем